

Repertoriul jurisprudenței

HOTĂRÂREA CURȚII (Camera a doua)

9 octombrie 2019*

„Trimitere preliminară – Procedură preliminară de urgență – Cooperare polițienească și judiciară în materie penală – Mandat european de arestare – Decizia-cadru 2002/584/JAI – Articolul 1 alineatul (1) – Noțiunea de «mandat european de arestare» – Cerințe minime de care depinde validitatea – Articolul 6 alineatul (1) – Noțiunea de «autoritate judiciară emitentă» – Mandat european de arestare emis de parchetul unui stat membru – Statut – Existența unei relații de subordonare față de un organ al puterii executive – Competența ministrului justiției de a da instrucțiuni individuale – Confirmarea mandatului european de arestare de către o instanță înainte de a fi transmis”

În cauza C-489/19 PPU,

având ca obiect o cerere de decizie preliminară formulată în temeiul articolului 267 TFUE de Kammergericht Berlin (Tribunalul Regional Superior din Berlin, Germania), prin decizia din 26 iunie 2019, primită de Curte în aceeași zi, în procedura referitoare la executarea unui mandat european de arestare emis împotriva lui

NJ,

cu participarea:

Generalstaatsanwaltschaft Berlin,

CURTEA (Camera a doua),

compusă din domnul A. Arabadjiev (raportor), președinte de cameră, și domnii P. G. Xuereb, T. von Danwitz, C. Vajda și A. Kumin, judecători,

avocat general: doamna E. Sharpston,

grefier: domnul D. Dittert, șef de unitate,

având în vedere cererea instanței de trimitere din 26 iunie 2019, primită de Curte în aceeași zi, de a judeca trimiterea preliminară potrivit procedurii de urgență, conform articolului 107 din Regulamentul de procedură al Curții,

având în vedere decizia din 15 iulie 2019 a Camerei a doua de a admite această cerere,

având în vedere procedura scrisă și în urma ședinței din 3 septembrie 2019,

luând în considerare observațiile prezentate:

– pentru guvernul german, de M. Hellmann, de J. Möller și de A. Berg, în calitate de agenți;

* Limba de procedură: germana.

- pentru guvernul spaniol, de L. Aguilera Ruiz, în calitate de agent;
- pentru guvernul austriac, de J. Schmoll și de J. Herrnfeld, în calitate de agenți;
- pentru Comisia Europeană, de S. Grünheid, în calitate de agent,

după ascultarea concluziilor doamnei avocate generale în ședința din 17 septembrie 2019,
pronunță prezenta

Hotărâre

- 1 Cererea de decizie preliminară privește interpretarea articolului 6 alineatul (1) din Decizia-cadru 2002/584/JAI a Consiliului din 13 iunie 2002 privind mandatul european de arestare și procedurile de predare între statele membre (JO 2002, L 190, p. 1, Ediție specială, 19/vol. 6, p. 3), astfel cum a fost modificată prin Decizia-cadru 2009/299/JAI a Consiliului din 26 februarie 2009 (JO 2009, L 81, p. 24) (denumită în continuare „Decizia-cadru 2002/584”).
- 2 Această cerere a fost prezentată în cadrul executării, în Germania, a unui mandat european de arestare emis împotriva lui NJ, la 16 mai 2019, de Staatsanwaltschaft Wien (Parchetul din Viena, Austria) și confirmat, la 20 mai 2019, printr-o decizie a Landesgericht Wien (Tribunalul Regional din Viena, Austria).

Cadrul juridic

Dreptul Uniunii

- 3 Considerentul (5) al Deciziei-cadru 2002/584 are următorul cuprins:

„Obiectivul stabilit pentru Uniune, și anume de a deveni un spațiu de libertate, securitate și justiție, duce la eliminarea extrădării între statele membre și la înlocuirea acesteia cu un sistem de predare între autoritățile judiciare. Pe de altă parte, introducerea unui nou sistem simplificat de predare a persoanelor condamnate sau bănuite, cu scopul executării sentințelor de condamnare sau a urmăririlor, în materie penală, permite eliminarea complexității și a riscurilor de întârziere inerente procedurilor actuale de extrădare. Relațiile de cooperare clasice care au dominat până în prezent între statele membre ar trebui să fie înlocuite cu un sistem de liberă circulație a deciziilor judiciare în materie penală, atât a celor anterioare sentinței de condamnare, cât și a celor definitive, într-un spațiu de libertate, securitate și justiție.”

- 4 Articolul 1 din Decizia-cadru 2002/584, intitulat „Definiția mandatului european de arestare și obligația de executare a acestuia”, prevede:

„(1) Mandatul european de arestare este o decizie judiciară emisă de un stat membru în vederea arestării și a predării de către un alt stat membru a unei persoane căutate, pentru efectuarea urmăririi penale sau în scopul executării unei pedepse sau a unei măsuri de siguranță privative de libertate.

(2) Statele membre execută orice mandat european de arestare, pe baza principiului recunoașterii reciproce și în conformitate cu dispozițiile prezentei decizii-cadru.

(3) Prezenta decizie-cadru nu poate avea ca efect modificarea obligației de respectare a drepturilor fundamentale și a principiilor juridice fundamentale, astfel cum sunt acestea consacrate de articolul 6 din Tratatul privind [UE].”

- 5 Potrivit articolului 6 din Decizia-cadru 2002/584, intitulat „Stabilirea autorităților judiciare competente”:

„(1) Autoritatea judiciară emitentă este autoritatea judiciară a statului membru emitent care este competentă să emită un mandat european de arestare, în conformitate cu dreptul acestui stat.

(2) Autoritatea judiciară de executare este autoritatea judiciară a statului membru de executare, care este competentă să execute mandatul european de arestare, în conformitate cu dreptul acestui stat.

(3) Fiecare stat membru informează Secretariatul General al Consiliului despre autoritatea judiciară competentă, în conformitate cu dreptul intern.”

- 6 Articolul 2 alineatul (1) din decizia-cadru menționată prevede:

„Un mandat european de arestare poate fi emis pentru fapte pedepsite de legea statului membru emitent cu o pedeapsă sau o măsură de siguranță privative de libertate a căror durată maximă este de cel puțin douăsprezece luni sau, atunci când s-a dispus o condamnare la o pedeapsă sau s-a pronunțat o măsură de siguranță, pentru condamnări pronunțate cu o durată de cel puțin patru luni.”

- 7 Articolul 8 din Decizia-cadru 2002/584, intitulat „Conținutul și forma mandatului european de arestare”, prevede, la alineatul (1), următoarele:

„Mandatul european de arestare conține următoarele informații, prezentate în conformitate cu formularul din anexă:

[...]

(c) indicarea existenței unei hotărâri executorii, a unui mandat de arestare sau a oricărei alte decizii judiciare executorii având același efect, intrând în sfera de aplicare a articolelor 1 și 2;

[...]”

Dreptul austriac

- 8 Articolul 2 alineatul (1) din Staatsanwaltschaftsgesetz (Legea privind parchetele) are următorul cuprins:

„La sediul fiecărui Landesgericht [Tribunal Regional] care soluționează cauze penale funcționează câte un parchet, la sediul fiecărui Oberlandesgericht [Tribunal Regional Superior] funcționează un parchet general, iar la sediul Oberster Gerichtshof [Curtea Supremă] funcționează procurorul general. Parchetele se află în subordinea directă a parchetelor generale, fiind obligate să urmeze instrucțiunile acestora, iar parchetele generale, precum și procurorul general se află în subordinea directă a ministrului federal al justiției.”

- 9 Articolul 29 alineatul (1) prima teză din Gesetz über die Justizielle Zusammenarbeit in Strafsachen mit den Mitgliedstaaten der Europäischen Union (Legea privind cooperarea judiciară în materie penală cu statele membre ale Uniunii Europene, denumită în continuare „Legea privind cooperarea judiciară în materie penală”) prevede:

„Parchetul dispune arestarea prin intermediul unui mandat european de arestare confirmat de instanță și asigură, dacă este cazul, semnalarea persoanei căutate în Sistemul de informații Schengen [...]”

- 10 Articolul 5 alineatele (1) și (2) din Strafprozessordnung (Codul de procedură penală) prevede:

„(1) În exercitarea competențelor lor și în colectarea probelor, poliția judiciară, parchetul și instanța nu pot să afecteze drepturile persoanelor decât dacă legea prevede expres acest lucru și numai în măsura necesară îndeplinirii misiunilor lor. Orice atingere adusă în acest fel unui drept trebuie să fie proporțională cu gravitatea infracțiunii, cu gravitatea acuzațiilor și cu rezultatul urmărit.

(2) Poliția judiciară, parchetul și instanța trebuie să aleagă, dintre mai multe acțiuni de investigare și măsuri coercitive prin care obiectivul poate fi atins, pe cele care afectează cel mai puțin drepturile persoanelor în cauză. Competențele acordate de lege trebuie exercitate, în fiecare etapă a procedurii, astfel încât să se evite atragerea inutilă a atenției, să fie respectată demnitatea persoanelor în cauză și să fie protejate drepturile și interesele legitime ale acestora.”

- 11 Potrivit articolului 87 alineatul (1) din Codul de procedură penală, confirmarea de către instanță este suspendată a căilor de atac.

- 12 Articolul 105 din Codul de procedură penală prevede:

„(1) Instanța va decide în legătură cu luarea și cu menținerea măsurii arestului preventiv, precum și cu confirmarea altor măsuri coercitive. Instanța va acorda pentru măsura confirmată [articolul 101 alineatul (3)] un termen de executare sub sancțiunea decăderii. În cazul în care semnalarea a fost dispusă în vederea arestării, în conformitate cu articolul 169, termenul nu curge pe perioada de valabilitate a semnalării, însă parchetul trebuie să verifice cel puțin o dată pe an dacă mai sunt îndeplinite condițiile de arestare.

(2) În cazul în care, din motive de drept sau de fapt, este necesară efectuarea unor investigații suplimentare pentru a decide cu privire la o cerere formulată în conformitate cu alineatul (1), instanța poate să dispună efectuarea lor de către poliția judiciară sau să le efectueze din oficiu. Aceasta poate solicita de asemenea parchetului și poliției judiciare clarificări cu privire la faptele din dosar și prezentarea unui raport privind executarea măsurii confirmate și a investigațiilor suplimentare. După luarea măsurii arestării preventive, instanța poate dispune ca, ulterior, să îi fie prezentate de asemenea copii ale înscrisurilor din dosar prevăzute la articolul 52 alineatul (2) punctele 2 și 3.”

- 13 Potrivit articolului 171 alineatul (1) din Codul de procedură penală, care se aplică în faza de urmărire penală a procesului penal, parchetul dispune arestarea pe baza unui act confirmat de instanță.

Litigiul principal și întrebarea preliminară

- 14 Parchetul din Viena a început urmărirea penală împotriva lui NJ pentru săvârșirea a patru fapte, pe care instanța de trimitere le califică, printre altele, drept furt săvârșit cu titlu profesional, pasibil în statul membru emitent, potrivit instanței de trimitere, de o pedeapsă „a cărei durată maximă este de cel puțin trei ani”, în sensul articolului 2 alineatul (2) din Decizia-cadru 2002/584. Această instanță apreciază că alte fapte care îi sunt imputate lui NJ, precum constrângerea, sunt pasibile, în statul membru emitent, precum și în statul membru solicitat, de o pedeapsă al cărei maxim este de cel puțin 12 luni.

- 15 În scopul urmăririi penale, Parchetul din Viena a emis, la 16 mai 2019, un mandat european de arestare împotriva lui NJ, care a fost confirmat, conform articolului 29 alineatul (1) prima teză din Legea privind cooperarea judiciară în materie penală, la 20 mai 2019 de Landesgericht Wien (Tribunalul Regional din Viena).

- 16 NJ se află în arest preventiv la Berlin (Germania) de la data de 14 mai 2019, în cadrul unei proceduri penale pentru furt, declanșate împotriva sa în Germania. Potrivit instanței de trimitere, NJ a refuzat, în cadrul audierii sale din 24 mai 2019, predarea simplificată.
- 17 Instanța de trimitere remarcă faptul că parchetele austriece sunt supuse unor ordine sau unor instrucțiuni individuale din partea puterii executive, în speță ministrul federal al justiției. Prin urmare, ea ridică problema compatibilității procedurii emiterii unui mandat european de arestare în Austria cu cerințele care decurg din Hotărârea din 27 mai 2019, OG și PI (Parchetele din Lübeck și din Zwickau) (C-508/18 și C-82/19 PPU, EU:C:2019:456). În special, această instanță are îndoieli în privința calității de „autoritate judiciară” a parchetului din Viena.
- 18 Cu toate acestea, ea subliniază că, spre deosebire de situația de fapt aflată la originea acelei hotărâri, parchetele austriece nu emit în mod autonom un mandat european de arestare în măsura în care articolul 29 din Legea privind cooperarea judiciară în materie penală prevede confirmarea unui asemenea mandat de către instanță. Procedura de confirmare ar cuprinde o examinare a legalității, precum și a proporționalității mandatului european de arestare în cauză și ar fi supusă căilor de atac. Pentru aceste motive, instanța de trimitere apreciază că se poate considera că competența de a decide emiterea unui mandat european de arestare aparține, în definitiv, instanței însărcinate cu confirmarea acestuia.
- 19 În aceste condiții, prin ordonanța din 29 mai 2019, instanța de trimitere nu a dispus, din cauza îndoielilor expuse la punctul anterior, decât plasarea în arest preventiv a lui NJ în vederea predării sale autorităților austriece.
- 20 În aceste condiții, Kammergericht Berlin (Tribunalul Regional Superior din Berlin, Germania) a hotărât să suspende judecarea cauzei și să adreseze Curții următoarea întrebare preliminară:

„Dependența de instrucțiuni a unui parchet împiedică emiterea în mod valabil a unui mandat european de arestare de către acesta chiar și în cazul în care decizia respectivă face obiectul unui control jurisdicțional exhaustiv înainte de executarea mandatului european de arestare?”

Cu privire la procedura de urgență

- 21 Instanța de trimitere a solicitat ca prezenta trimitere preliminară să fie judecată potrivit procedurii preliminare de urgență prevăzute la articolul 107 din Regulamentul de procedură al Curții.
- 22 În susținerea cererii sale, această instanță a invocat faptul că NJ se află în prezent în stare de arest preventiv în cadrul unei proceduri penale declanșate împotriva sa în Germania (denumită în continuare „prima măsură de arestare preventivă”). Măsura arestului preventiv în vederea predării persoanei în cauză autorităților austriece nu va începe decât din momentul în care prima măsură de arestare preventivă se va fi încheiat și nu va putea, ulterior, să depășească durata de două luni prevăzută de lege. În aceste condiții, instanța de trimitere se teme că, în cazul în care Curtea ar decide să nu declanșeze procedura preliminară de urgență, NJ va trebui să fie pus în libertate înainte de finalizarea procedurii preliminare și s-ar putea sustrage urmării penale începute împotriva sa.
- 23 În această privință, trebuie arătat, în primul rând, că prezenta trimitere preliminară privește interpretarea Deciziei-cadru 2002/584, care face parte din domeniile prevăzute în titlul V din partea a treia din Tratatul FUE, referitor la spațiul de libertate, securitate și justiție. Aceasta poate fi judecată, așadar, potrivit procedurii preliminare de urgență.
- 24 În al doilea rând, este cert că, la data examinării cererii de judecare a trimiterii preliminare potrivit procedurii preliminare de urgență, NJ făcea obiectul unei măsuri de arestare preventivă care putea însă să înceteze în orice moment. În plus, astfel cum a arătat instanța de trimitere, NJ ar urma să

rămână în detenție peste durata primei măsuri de arestare preventivă, în vederea eventualei sale predări autorităților austriece, pe o durată maximă de două luni. Or, întrucât legalitatea măsurii arestării preventive în vederea predării persoanei în cauză autorităților austriece depinde de răspunsul Curții la întrebarea preliminară, rezultă că această decizie a Curții poate avea o incidență directă asupra duratei privării de libertate a lui NJ.

- 25 În aceste condiții, Camera a doua a Curții a decis, la 15 iulie 2019, la propunerea judecătorului raportor, după ascultarea doamnei avocate generale, să admită cererea instanței de trimitere privind judecarea prezentei trimeri preliminare potrivit procedurii preliminare de urgență.

Cu privire la întrebarea preliminară

- 26 Prin intermediul întrebării formulate, instanța de trimitere solicită în esență să se stabilească dacă noțiunea de „mandat european de arestare”, prevăzută la articolul 1 alineatul (1) din Decizia-cadru 2002/584, trebuie interpretată în sensul că în sfera acestei noțiuni intră mandatele europene de arestare emise de parchete ale unui stat membru care sunt expuse riscului de a fi supuse, direct sau indirect, unor ordine sau unor instrucțiuni individuale din partea puterii executive, precum un ministru al justiției, în cadrul emiterii acestor mandate de arestare, acestea din urmă trebuind în mod obligatoriu, pentru a putea fi transmise de parchetele în cauză, să facă obiectul unei confirmări de către o instanță care verifică, în cadrul acestei proceduri, condițiile de emitere, precum și proporționalitatea respectivelor mandate de arestare.
- 27 În această privință, trebuie amintit că sistemul mandatului european de arestare instituit prin Decizia-cadru 2002/584 se întemeiază pe principiul recunoașterii reciproce, care la rândul său are la bază încrederea reciprocă dintre statele membre cu privire la faptul că ordinele lor juridice naționale sunt în măsură să furnizeze o protecție echivalentă și efectivă a drepturilor fundamentale, recunoscute la nivelul Uniunii, în special în Carta drepturilor fundamentale a Uniunii Europene (denumită în continuare „carta”) (Hotărârea din 10 noiembrie 2016, Özçelik, C-453/16 PPU, EU:C:2016:860, punctul 23 și jurisprudența citată).
- 28 Articolul 1 alineatul (1) din Decizia-cadru 2002/584 definește mandatul european de arestare drept o „decizie judiciară emisă de un stat membru în vederea arestării și a predării de către un alt stat membru a unei persoane căutate, pentru efectuarea urmăririi penale sau în scopul executării unei pedepse sau a unei măsuri de siguranță privative de libertate”. Principiul recunoașterii reciproce presupune, în această privință, că numai mandatele europene de arestare în sensul acestei dispoziții trebuie să fie executate în conformitate cu dispozițiile Deciziei-cadru 2002/584 [Hotărârea din 27 mai 2019, OG și PI (Parchetele din Lübeck și din Zwickau), C-508/18 și C-82/19 PPU, EU:C:2019:456, punctul 46].
- 29 Astfel, acest principiu pornește de la premisa că mandatul european de arestare în discuție a fost emis în conformitate cu cerințele minime de care depinde validitatea sa, printre care se numără cele prevăzute la articolul 8 din Decizia-cadru 2002/584, printre care cea referitoare la existența unui mandat de arestare sau a unei alte decizii judiciare naționale pe care se grefează mandatul european de arestare (a se vedea în acest sens Hotărârea din 1 iunie 2016, Bob-Dogi, C-241/15, EU:C:2016:385, punctul 53).
- 30 Astfel cum reiese dintr-o jurisprudență constantă, noțiunea de „decizie judiciară”, în sensul Deciziei-cadru 2002/584, nu se limitează la a desemna numai deciziile adoptate de judecătorii sau de instanțele unui stat membru, ci trebuie să fie înțeleasă ca desemnând, mai larg, deciziile adoptate de autoritățile care participă la administrarea justiției penale din acest stat membru, cum este parchetul austriac, spre deosebire, printre altele, de ministere sau de serviciile de poliție, care fac parte din puterea executivă [a se vedea, în acest sens, Hotărârea din 27 mai 2019, OG și PI (Parchetele din Lübeck și din Zwickau), C-508/18 și C-82/19 PPU, EU:C:2019:456, punctul 50].

- 31 În aceste condiții, deciziile referitoare la emiterea unui mandat european de arestare trebuie să cuprindă garanțiile specifice deciziilor judiciare, printre care cele rezultate din drepturile fundamentale prevăzute la articolul 1 alineatul (3) din Decizia-cadru 2002/584.
- 32 În această privință, trebuie amintit că Decizia-cadru 2002/584 urmărește să instituie un sistem simplificat de predare direct între autoritățile judiciare, destinat să se substituie unui sistem de cooperare clasică între state suverane, care implică intervenția și aprecierea puterii politice, în scopul de a asigura libera circulație a deciziilor judiciare în materie penală în spațiul de libertate, securitate și justiție [Hotărârea din 27 mai 2019, OG și PI (Parchetele din Lübeck și din Zwickau), C-508/18 și C-82/19 PPU, EU:C:2019:456, punctul 65].
- 33 În acest cadru, atunci când mandatul european este emis în vederea arestării și a predării de către un alt stat membru a unei persoane căutate pentru efectuarea urmăririi penale, această persoană a beneficiat deja, într-o primă etapă a procedurii, de garanțiile procedurale și de drepturile fundamentale a căror protecție trebuie să fie asigurată de autoritatea judiciară a statului membru emitent potrivit dreptului național aplicabil, în special în vederea adoptării unui mandat de arestare național [Hotărârea din 27 mai 2019, OG și PI (Parchetele din Lübeck și din Zwickau), C-508/18 și C-82/19 PPU, EU:C:2019:456, punctul 66].
- 34 Curtea a considerat astfel că sistemul mandatului european de arestare cuprinde o protecție pe două niveluri a drepturilor în materie de procedură și a drepturilor fundamentale de care trebuie să beneficieze persoana căutată, având în vedere că, la protecția judiciară prevăzută la primul nivel, cu ocazia adoptării unei decizii judiciare naționale cum este un mandat de arestare național, se adaugă protecția care trebuie să fie asigurată la cel de al doilea nivel, cu ocazia emiterii mandatului european de arestare, care poate interveni, dacă este cazul, în termene scurte după adoptarea respectivei decizii judiciare naționale [Hotărârea din 27 mai 2019, OG și PI (Parchetele din Lübeck și din Zwickau), C-508/18 și C-82/19 PPU, EU:C:2019:456, punctul 67].
- 35 În plus, trebuie amintit că, dat fiind că emiterea unui mandat european de arestare este de natură să aducă atingere dreptului la libertate al persoanei în cauză, consacrat la articolul 6 din cartă, această protecție implică adoptarea, cel puțin la unul dintre cele două niveluri ale protecției menționate, a unei decizii care îndeplinește cerințele inerente unei protecții jurisdicționale efective [Hotărârea din 27 mai 2019, OG și PI (Parchetele din Lübeck și din Zwickau), C-508/18 și C-82/19 PPU, EU:C:2019:456, punctul 68].
- 36 În această privință, trebuie arătat, în primul rând, că îndeplinirea acestor cerințe permite să se garanteze autorității judiciare de executare că decizia de emitere a unui mandat european de arestare în scopul urmăririi penale se întemeiază pe o procedură națională supusă unui control jurisdicțional și că persoana căutată a beneficiat de garanțiile care rezultă din drepturile fundamentale și din principiile juridice fundamentale vizate la articolul 1 alineatul (3) din Decizia-cadru 2002/584 [Hotărârea din 27 mai 2019, OG și PI (Parchetele din Lübeck și din Zwickau), C-508/18 și C-82/19 PPU, EU:C:2019:456, punctul 70].
- 37 În al doilea rând, controlul efectuat cu ocazia adoptării unui mandat european de arestare trebuie să cuprindă examinarea respectării condițiilor necesare pentru emiterea acestui mandat de arestare, precum și a aspectului dacă, în funcție de specificitățile fiecărei spețe, emiterea menționată are un caracter proporțional [a se vedea în acest sens Hotărârea din 27 mai 2019, OG și PI (Parchetele din Lübeck și din Zwickau), C-508/18 și C-82/19 PPU, EU:C:2019:456, punctul 71].
- 38 În al treilea rând, acest control trebuie să fie exercitat în mod obiectiv, ținând seama de toate elementele incriminatoire și dezincriminatoire, precum și în mod independent, ceea ce presupune existența unor norme statutare și organizatorice în măsură să excludă orice risc ca adoptarea unei

decizii de emitere a unui astfel de mandat de arestare să fie supusă unor instrucțiuni exterioare, printre altele din partea puterii executive [a se vedea în acest sens Hotărârea din 27 mai 2019, OG și PI (Parchetele din Lübeck și din Zwickau), C-508/18 și C-82/19 PPU, EU:C:2019:456, punctele 73 și 74].

- 39 În speță, din elementele dosarului de care dispune Curtea reiese că, în împrejurări precum cele în discuție în litigiul principal, dreptul austriac prevede că atât în cadrul deciziei privind emiterea unui mandat național de arestare, cât și în cadrul celei referitoare la emiterea unui mandat european de arestare parchetele Republicii Austria dispun arestarea prin intermediul unui mandat de arestare care este confirmat, pentru a putea fi transmis, de o instanță care efectuează, în această privință, un control al condițiilor de emitere, precum și al proporționalității sale. Decizia de confirmare este supusă căilor de atac.
- 40 În plus, este cert că instanțele însărcinate cu confirmarea mandatelor europene de arestare îndeplinesc cerința obiectivității și a independenței. În schimb, în ceea ce privește parchetele austriece, reiese din cuprinsul articolului 2 alineatul (1) din Legea privind parchetele că acestea sunt direct subordonate parchetelor generale și supuse ordinelor lor și că aceste din urmă parchete sunt, la rândul lor, supuse ordinelor ministrului federal al justiției. Or, dat fiind că independența necesară impune existența unor norme statutare și organizatorice în măsură să garanteze că autoritatea judiciară emitentă nu este expusă, în cadrul adoptării unui mandat european de arestare, niciunui risc de a fi supusă printre altele unei instrucțiuni individuale din partea puterii executive, nu se poate considera că parchetele austriece îndeplinesc această cerință [a se vedea prin analogie Hotărârea din 27 mai 2019, OG și PI (Parchetele din Lübeck și din Zwickau), C-508/18 și C-82/19 PPU, EU:C:2019:456, punctele 74 și 84].
- 41 Se pune, în consecință, întrebarea dacă se poate considera, în aceste condiții, că deciziile referitoare la emiterea unui mandat european de arestare, adoptate în conformitate cu sistemul austriac, respectă cerințele minime de care depinde validitatea lor în ceea ce privește obiectivitatea și independența controlului efectuat cu ocazia adoptării acestor decizii, evocate la punctul 38 din prezenta hotărâre.
- 42 În acest context, trebuie subliniat că noțiunea de „decizie” trebuie înțeleasă în sensul că vizează actul în forma pe care o are acesta la momentul executării sale. Astfel, în acest moment și în această formă decizia de a emite mandatul european de arestare este susceptibilă să afecteze dreptul la libertate al persoanei căutate.
- 43 În speță, mai întâi, din elementele dosarului prezentat Curții reiese că decizia de a emite un mandat național de arestare, precum și cea de a emite un mandat european de arestare trebuie, potrivit articolului 171 alineatul (1) din Codul de procedură penală și, respectiv, al articolului 29 alineatul (1) prima teză din Legea privind cooperarea judiciară în materie penală, să facă în mod obligatoriu obiectul unei confirmări de către o instanță înainte de a fi transmise. Astfel, în absența unei confirmări a deciziilor parchetului, mandatele de arestare nu produc efecte juridice și nu pot fi transmise, aspect confirmat în ședință de guvernul austriac.
- 44 În continuare, din cererea de decizie preliminară reiese că, în cadrul procedurii de confirmare, instanța controlează condițiile necesare pentru emiterea mandatului de arestare în cauză, precum și proporționalitatea acestuia ținând seama de specificitățile fiecărei spețe. În această privință, în observațiile sale scrise, precum și în cadrul ședinței desfășurate în fața Curții, guvernul austriac a precizat că, pe de o parte, eventualele instrucțiuni din partea puterii executive trebuie să fie formulate în scris și să fie depuse la dosarul de urmărire care este transmis în integralitatea sa judecătorului însărcinat cu confirmarea. Pe de altă parte, controlul de proporționalitate efectuat de acest judecător privește, în cadrul confirmării unui mandat național de arestare, doar efectele privării de libertate provocate de acesta, precum și, în cadrul confirmării unui mandat european de arestare, afectarea drepturilor persoanei în cauză care depășește atingerile aduse dreptului la libertate al acesteia deja examinate. Astfel, instanța însărcinată cu confirmarea unui mandat european de arestare este obligată

să țină seama, printre altele, de efectele procedurii de predare și ale transferului persoanei vizate care locuiește într-un alt stat membru decât Republica Austria asupra relațiilor sociale și familiale ale acestei persoane.

- 45 În sfârșit, din cuprinsul articolului 105 alineatul (2) din Codul de procedură penală reiese că instanța însărcinată cu confirmarea mandatelor de arestare nu este ținută de rezultatele anchetei desfășurate de parchete și nu trebuie să se limiteze la indicațiile și la motivele măsurii expuse de acestea. În această privință, guvernul austriac a confirmat, în ședința care a avut loc în fața Curții, că instanța însărcinată cu confirmarea mandatelor de arestare poate, în orice moment, să dispună efectuarea unor investigații suplimentare sau să le efectueze ea însăși.
- 46 Rezultă, așadar, că emiterea unui mandat european de arestare este, în temeiul dreptului austriac, supusă în integralitatea sa unui control obiectiv și independent efectuat de o instanță care exercită în această privință un control complet al condițiilor de emitere a acestui mandat de arestare, precum și al proporționalității sale. Numai după confirmarea mandatului de arestare în cauză de către această instanță mandatul respectiv produce efecte juridice și poate fi transmis. Or, prin faptul că intervine sistematic din oficiu înainte ca mandatul de arestare să producă efecte juridice și să poată fi transmis, un asemenea control se deosebește de un drept la o cale de atac, precum cel vizat la punctele 85-87 din Hotărârea din 27 mai 2019, OG și PI (Parchetele din Lübeck și din Zwickau) (C-508/18 și C-82/19 PPU, EU:C:2019:456), care nu intervine decât *a posteriori* și la cererea persoanei interesate.
- 47 În plus, astfel cum a arătat în esență doamna avocată generală la punctul 73 din concluzii, reiese din dosarul prezentat Curții că instanța însărcinată cu confirmarea unui mandat european de arestare își exercită controlul în mod independent și cunoscând pe deplin toate actele de cercetare care au fost eventual emise în prealabil și adoptă, în urma acestui control, o decizie autonomă în raport cu decizia parchetului, care depășește simpla confirmare a legalității acestei decizii.
- 48 În aceste condiții, trebuie să se considere că decizia referitoare la mandatul european de arestare, astfel cum va fi transmisă, îndeplinește cerințele de obiectivitate și de independență a controlului efectuat cu ocazia adoptării acestei decizii, evocate la punctul 38 din prezenta hotărâre.
- 49 Având în vedere considerațiile care precedă, trebuie să se răspundă la întrebarea adresată că noțiunea de „mandat european de arestare”, prevăzută la articolul 1 alineatul (1) din Decizia-cadru 2002/584, trebuie interpretată în sensul că în sfera acestei noțiuni intră mandatele europene de arestare emise de parchete ale unui stat membru, chiar dacă aceste parchete sunt expuse riscului de a fi supuse, direct sau indirect, unor ordine sau unor instrucțiuni individuale din partea puterii executive, precum un ministru al justiției, în cadrul emiterii acestor mandate de arestare, cu condiția ca mandatele de arestare menționate să facă obiectul, în mod obligatoriu, pentru a putea fi transmise de parchetele în cauză, al unei confirmări de către o instanță care verifică, în mod independent și obiectiv, având acces la integralitatea dosarului de urmărire în care sunt depuse eventualele ordine sau instrucțiuni individuale din partea puterii executive, condițiile de emitere, precum și proporționalitatea acestor mandate de arestare, adoptând astfel o decizie autonomă care le conferă forma definitivă.

Cu privire la cheltuielile de judecată

- 50 Întrucât, în privința părților din litigiul principal, procedura are caracterul unui incident survenit la instanța de trimitere, este de competența acesteia să se pronunțe cu privire la cheltuielile de judecată. Cheltuielile efectuate pentru a prezenta observații Curții, altele decât cele ale părților menționate, nu pot face obiectul unei rambursări.

Pentru aceste motive, Curtea (Camera a doua) declară:

Noțiunea de „mandat european de arestare”, prevăzută la articolul 1 alineatul (1) din Decizia-cadru 2002/584/JAI a Consiliului din 13 iunie 2002 privind mandatul european de arestare și procedurile de predare între statele membre, astfel cum a fost modificată prin Decizia-cadru 2009/299/JAI a Consiliului din 26 februarie 2009, trebuie interpretată în sensul că în sfera acestei noțiuni intră mandatele europene de arestare emise de parchete ale unui stat membru, chiar dacă aceste parchete sunt expuse riscului de a fi supuse, direct sau indirect, unor ordine sau unor instrucțiuni individuale din partea puterii executive, precum un ministru al justiției, în cadrul emiterii acestor mandate de arestare, cu condiția ca mandatele de arestare menționate să facă obiectul, în mod obligatoriu, pentru a putea fi transmise de parchetele în cauză, al unei confirmări de către o instanță care verifică, în mod independent și obiectiv, având acces la integralitatea dosarului de urmărire în care sunt depuse eventualele ordine sau instrucțiuni individuale din partea puterii executive, condițiile de emitere, precum și proporționalitatea acestor mandate de arestare, adoptând astfel o decizie autonomă care le conferă forma definitivă.

Semnături